UNIVERSITAT DE LLEIDA
FACULTAT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

TITULACIÓ: Grau en Educació Social

CODI: 100902 **MATÈRIA:** Dret i Economia

MÒDUL: III. Dret i Economia

PROFESSOR/A RESPONSABLE: Héctor Silveira

EQUIP DOCENT: Pere Mir, Héctor Silveira i Ignacio de Alós

CURS ACADÈMIC: 2011/2012 **CARÀCTER:** Obligatòria

CURS: 1r **SEMESTRE:** Anual
CRÈDITS ECTS: 12 **IDIOMA D'IMPARTICIÓ:** Català i/o castellà

COMPETÈNCIES

Competències específiques

- Capacitat crítica, d'anàlisi, de síntesi, d'organización i de planificació.
- Aprenentatge autònom, adaptació a situacions noves i obertura cap a l'aprenentatge al llarg de la vida i desenvolupament de la creativitat, iniciativa i esperit emprenedor.
- Comunicació oral i escrita, en la llengua materna i una llengua extrangera, i la utilització de les Tecnologies de la Informació (TIC) en el context professional i capacitat per la selecció, gestió del coneixement i de la informació.
- Compromis ètic, respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, la promoció dels Drets Humans i els valors propis d'una cultura de pau i de valors democràtics, d'assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb un mateix i la comunitat.

Competències estratègiques universitat (CEU)

- Correcta comunicació oral i escrita en el llenguatge tècnic.
- Domini de les TIC aplicades al perfil del grau: tractament de textos, bases de dades, recursos web.

- Correcta comunicació oral i escrita en anglès en el llenguatge tècnic.
- Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels drets humans i als valors propis d'una cultura de pau i valors democràtics.

OBJECTIUS

- Conèixer els sistemes econòmics.
- Comprendre els mecanismes del creixement econòmic.
- Comprendre els principals elements de la macroeconomia.
- Conèixer els elements del sistema públic i del estat del benestar.
- Conèixer les característicàs, esquemes conceptuals, institucions i procediments del sistema jurídic.
- Tenir consciencia crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica.
- Percebre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la seva necessària visió transdisciplinar.
- Identificar i interpretar les fonts del dret vigent.
- Utilitzar les TIC en l'àmbit d'estudi de la matèria.
- Expressar-se correctament de manera oral i escrita.

CONTINGUTS

Primer semestre: Economia

Tema 1. Una visió global de l'Economia
Les necessitats humanes i els béns econòmics. El intercanvi. La producció i els factors productius. Els sistemes econòmics. L'economia capitalista moderna. Els agents que intervenen en el mercat. El funcionament elemental del mercat.

Tema 2. L'activitat Econòmica
Definició del PIB. El càlcul del PIB. Anàlisi de l'estructura sectorial del PIB. Anàlisi de la productivitat i el creixement econòmic.

Tema 3. El sector públic
Les fallades del mercat. Els béns públics i la redistribució de la renda. L'Estat del Benestar a Europa. Sanitat, ensenyament i habitatge. El sistema públic de pensions. El pressupostos públics: Estat, S.S. i CCAA. Ingressos públics: impostos i cotitzacions a la S.S.

Tema 4. El mercat de treball i atur
Característiques de l'ocupació i del mercat de treball. Atur: concepte i mesura. Característiques actuals de l'atur. Atur i economia capitalista

Tema 5. El model de desenvolupament econòmic i social: desigualtats i exclusió social
El PIB i el desenvolupament social. Indicadors de desenvolupament social. El desenvolupament social al segle XXI. Tendències en la distribució de la renda. Condicions de vida i dinàmica de la pobresa a Espanya.

Segon semestre: Dret (FEBRER-JUNY 2012)

I. TEORÍA DEL DRET I CONCEPTES JURIDICS FONAMENTALS

Tema 1. Dret i Societat. Aproximació al concepte de dret. Dret i forza. Normes socials, morals i jurídiques. El dret com a fenomen social. Conflicte i dret. Les funcions del dret.

Tema 2. Dret i Estat. Dret i poder. Estat i Estat de dret. L'Estat de dret en Espanya.

Tema 3. La llei i el principi de legalitat. La llei en l'ordenament jurídic espanyol i comunitari. El principi de legalitat. Validesa i vigència de les disposicions normatives.

Tema 4. Els drets fonamentals. Drets humans i drets fonamenls. La llibertat i la igualtat com a drets fonamentals. El dret a la tutela judicial.

Tema 5. Conceptes jurídics fonamentals. Dret públic i dret privat. Deure jurídic. Il·lícit i responsabilitat. La sanció. Dret subjectiu. Persona física i persona juridica. El contracte.

Tema 6. La potestad reglamentària de l'Administració i l'activitat administrativa. Concepte i clases de reglaments. El control jurisdiccional de la potestat reglamentària. Formas d'activitat de l'Administració. L'acte administratiu.

II. TEORIA DEL DRET I DRET CONSTITUCIONAL

Tema 7. L'Estat espanyol com a Estat social i democràtic de Dret. L'Estat de Dret. Elements: la sobirania popular; el reconeixement de drets i les seves garanties; la separació de poders; el principi de constitucionalitat; el sometiment de l'estat a l'Ordenament Jurídic.

Tema 8. L'Estat democràtic. La participació política. Formes de participació: semidirecte, indirecta, les eleccions, sistemes electorals.

Tema 9. L'Estat social. Els drets econòmics, la intervenció de l'Estat en l'economia; la política fiscal; la transformació del sistema econòmic.

Tema 10. L'estructura de l'Estat. L'Estat espanyol com a Estat descentralitzat. La descentralització política. Els òrgans centrals de l'Estat. El sistema parlamentari. El Cap d'Estat. Les atribucions de la Corona.

Tema 11. Les Corts Generals: l'estructura bicameral. L'elecció dels diputats i senadors. Funcions de les Corts: la funció legislativa; la funció pressupostària; el control polític del Govern; altres funcions.

Tema 12. El Govern: designació del President del Govern. L'estructura del Govern. Funcions. Atribucions. Instruments: 1'Administració de l'Estat.

Tema 13. El Poder Judicial. Principis d'organització. Estructura. Funcions. El Tribunal Constitucional: designació dels magistrats, funcions.

Tema 14. Les comunitats autònomes. Els òrgans de les comunitats autònomes. Distribuciò de competències. Sistemes de distribució: ordinari, extraordinari.

METODOLOGIA

Primer semestre: Economia

Les classes en grans grups es desenvoluparen cada setmana en sessions de dues hores. Aquestes sessions serviran pel desenvolupament teòric dels temes que formen part del programa d'*Economia*.
Les classes en grups mitjans es desenvoluparan cada setmana en sessions d'una hora seguint la següent metodologia:

TEMA 1
L'objectiu d'aquest tema serà que l'alumnat conegui i entengui conceptes i idees bàsiques per a familiaritzar-se amb la terminologia econòmica, introduir-se en l'estudi de l'economia i tenir una base teòrica que faciliti l'aprenentatge de la resta de continguts.

TEMA 2
L'objectiu d'aquest tema serà que l'alumnat entengui el lligam entre el concepte d'activitat econòmica i el càlcul del seu principal indicador: el PIB. És per això que les tres pràctiques van molt encaminades al càlcul d'aquesta variable.

TEMA 3
L'objectiu d'aquest tema serà aprofundir en els conceptes estudiats en les sessions amb grups grans.

TEMA 4
L'objectiu d'aquest tema és el d'analitzar, d'una manera més pràctica, el mercat de treball i la mesura i conseqüències de l'atur.

TEMA 5
L'objectiu d'aquest tema serà aprofundir sobre idees plantejades en l'informe FOESSA i altres informes i estudis relatives el model de desenvolupament social.

Segon semestre: Dret

Part Introducció al dret

Activitats formatives Gran grup
Les classes es desenvoluparen cada setmana en sessions de dues hores. Per a la adquisició de coneixements i habilitats durant aquestes classe s'utilitzaran lliçons magistrals, remissió a manuals i dinàmiques de treball que faciliten la comprensió y assimilació dels continguts teòrics.

Activitats formatives Grups mitjans
Les classes es desenvoluparen cada setmana en sessions d'una hora. En aquestes classes es faran: seminaris de comentaris de texts; pràctiques jurídiques i estudi de casos, debats i tutories col.lectives. En aquestes classes els estudiants hauran de fer exercicis, comentaris de texts, de lleis i sentències i activitats diverses relacionades amb els continguts de la assignatura.

Les activitats es faran a partir de materials de treballs proporcionats pel professor. Les dinàmiques d'aquestes classes ajudan a seguir i clarificar els continguts de la materia. Es busca que l'estudiant a mès de aprendre i coneixer una determinada informació sapiga com accedir a la materia, obtenir la información i els necessaris per l'estudi de la assignatura, crean canals per accedir als coneixements, es formi un esprit critic vers les normes i els casos judicials, aprengui a raonar i a questionar això determinat en les lleis, normes i discursos jurídics.

ACTIVITATS FORMATIVES GRAN GRUP (Dret)

Dates (Setmanes)	**Descripció:**	**Activitat Presencial**	**HTP (2) (Hores)**	**Activitat treball autònom**	**HTNP (3) (Hores)**
1a-2a	Temes 1-7	Llicó magistral	6	Estudi material docent	8
3a-4a	Temes 2-8	Lliçó magistral	6	Estudi material docent	8
5a-6a	Temes 3.1-9	Llicó magistral	6	Estudi material docent	8
7ª-8a	Temes 3.2- 10	Llicó magistral	6	Estudi material docent	8
9ª	**Temes 1-3; 7-10**	**Primera prova d'avaluació**	**2**	**Estudi material docent, lectures i activitats**	**4**
10ª-11a	Tema 4	Llicó magistral	2	Estudi material docent	1
12ª-13ª	Tema 5	Llicó magistral	4	Estudi material docent	6
14ª-15ª	Tema 6.1	Llicó magistral	4	Estudi material docent	6
16ª-17ª	Tema 6.2	Llicó magistral	4	Estudi material docent	6
18ª	**Temes 4-6**	**Segona prova d'avaluació**	**2**	**Estudi material docent, lectures i activitats**	**4**

ACTIVITATS FORMATIVES GRUP MITJÀ (Dret)

1a-2a	Tema 1.1	Comentaris de text	4	Lectures	2
3a	Tema 1.2	Comentaris de text	2	Lectures	1
4a-5a	Tema 2	Comentaris de text	4	Lectures i activitat 1	2
6ª-7ª	Tema 3.1	Comentaris de text	4	Lectures i activitat 2	2
8ª	Tema 3.2	Comentaris de text	2	Lectures	1
9ª	**Temes 1-3**	**Primera prova d'avaluació**	**2**	**Estudi lectures i activitats**	**3**
10ª-11ª-12ª	Tema 4	Comentaris de text	6	Lectures i activitat 3 i 4	4
13ª-14ª-15ª	Tema 5	Comentaris de text	6	Lectures i activitat 5 i 6	4
16ª-17ª	Tema 6	Comentaris de text	4	Lectures i activitat 7	2
18ª	**Temes 4-6**	**Segona prova d'avaluació**	**2**	**Estudi material docent, lectures i activitats**	**3**

(1) Exemples d'activitats:

Aprenentatge basat en problemes de cas	Avaluació	Debats	Estudi	Estudi
Exposició d'esdeveniments d'aula	Lectures	Lliçó magistral	Pràctiques	
Pràctiques externes/visites	Seminari	Treballs	Tutoria	Altres

(2)HTP = Hores de Treball Presencial (3)HTNP = Hores de Treball No Presencial

AVALUACIÓ

Primer semestre: Economia

Pendent de dissenyar

Segon semestre: Dret

La qualificació final es realitzarà en funció de les qualificacions parcials obtingudes a les dues proves escrites d'avaluació continuada que es realitzaran al llarg del curs (25% + 25%), de la nota final de les activitats realitzades a les classes dels grups mitjans (le suma de les quals done un valor d'un 30%) i de la prova final de validació de les lectures realitzades i treballades en els grups mitjans (20% sobre el total).

Objectius	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
Activitat 1: Situar i conèixer el dret com a fenomen social. Establir les relacions entre el conflicte social, el poder polític i el dret. Obtenir una definició de dret. Distingir entre normes socials, morals i jurídiques. Activitat 2 Situar i conèixer el dret com a fenomen social. Establir les relacions entre el conflicte social, el poder polític i el dret. Obtenir una definició de dret. Activitat 3: Situar i conèixer las fonts del dret, la jerarquia entre les normes jurídiques. El paper de la Constitució com a primera norma. Els poders normatius. El paper dels jutges. Activitat 4: Conèixer i comprende les condicions de validesa d'una disposició normativa o de la norma jurídica. Conèixer i comprende el concepte de vigència, entrada en vigor,	Activitats 1,2,3,4,5,6,7	L'estudiant haurà de fer **5 activitats** com a mínim per poder superar aquesta part de l'evaluació i obtindre com a mínim **1,5 punts sobre 3 punts**.	30%	Setmanes de la 3ª a la 17ª	0	I	A totes les activitats es valorarà la preparació i estudi dels treballs, la lectura dels texts, la exposició i participació a les classes i els treballs presentats a cadascuna de les activitats.

Objectius	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
promulgació, derogació i perdua de vigència de les disposicions normatives o de la norma jurídica. Activitat 5: Conèixer i comprende el valor del principi de igualtat. Els conceptes de igualtat formal, igualtat material, discriminació i discriminació positiva. Activitat 6: Conèixer i comprendre el valor del principi de llibertat, la seva regulació constitucional i els drets que avarca. El dret de circular lliurament, per residir, el proces de la detenció i els drets afectats, el concepte de Habeas Corpus. Activitat 7: Conèixer i comprendre el dret sancionador -penal i administratiu- en un Estat de dret, els seus principis i requisits legals. El pricipi de legalitat penal, el dret a la tutela judicial, la presunció de inocencia, etc. Coneixer les diferencies entre la sancio penal i la sanció adminstrativa.							
Evaluar el coneixements adquirits dels temes 1 al 3.2 i del 7 al 10 en els grups grans i	Primera prova d'avaluació		25%	11-11-2011	0	I	

Objectius	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	Dates	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
dels temes 1 al 3.2 en els grups mitjans							
Evaluar els coneixements adquirits dels temes 4 al 6 dels grups grans i en els grups mitjans.	Segona prova d'avaluació		25%	27-01-2012	0	I	
Validar els coneixements adquirits en les activitats de comentaris de texts realizades al llarg del curs.	Prova de validació de les activitats		20%	27-01-2012	0	I	

(1)Obligatòria / Voluntària (2)Individual / Grupal

AVALUACIÓ FINAL

En finalitzar el curs es farà mitjana entre les notes de les dues parts de l'assignatura, Dret i Economia per tal d'obtenir la nota final.

Casuístiques:

a) si les dues parts estan aprovades, la nota final serà la mitjana i així constarà a les actes

b) Si les dues parts estan suspeses, l'assignatura quedarà suspesa i les dues parts s'haurán de repetir al següent curs.

c) Si una part està aprovada i l'altra suspesa: per a fer mitjana caldrà que de la part suspesa s'hagin tret com a mínim 4 punts. Si no s'ha aconseguit aquesta puntuació mínima, només caldrà repetir la part suspesa el proper curs i es guardarà la nota de la part aprovada, sempre i quan s'hagin fet les dues parts de l'assignatura. A les actes constarà un suspès de tota l'assignatura. Si tot i treure 4 punts o més la mitjana no arriba a 5 punts, igualmente quedarà suspesa l'assignatura i s'haurà de repetir únicament la part suspesa. Si en treure 4 punts o més la mitjana és superior a 5 punts, tota l'assignatura (les dues parts) quedarà aprovada.

d) Es farà la mitjana només si s'han fet les dues parts de l'assignatura. Si només s´ha fet una part, no es farà mitjana i quedarà tota l'assignatura (Dret i Economia) suspesa.

BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

Bibliografia: *Economia* (provisional)

- Fundación FOESSA (2008): *VI Informe sobre exclusión y desarrollo social en España 2008.* Ed. Cáritas española editores y Fundación foessa.
- Krugman, Wells i Onley (2008): *Fundamentos de Economía.* Reverté. Barcelona
- Mochón, Francisco (2005): *Economía, teoría y política.* Mcgraw-Hill. Madrid
- Torres López, Juan (2007): *Economia Política.* Piràmide. Madrid
- www.bde.es (Banco de España)
- www.ine.es (Instituto Nacional de Estadística)
- www.idescat.cat (Institut d'Estadística de Catalunya)

Bibliografia: Dret

-J. García Morillo, *La democracia en España*, Alianza, 1996. [DE]

-L. Prieto Sanchís, *Apuntes de teoría del derecho*, Trotta, Madrid, 2005. [ATD]

-M. Atienza, *El sentido del derecho*, Ariel, Barcelona, 2001. [SD]

-M. Atienza, *Tras la justícia*, Ariel, Barcelona, 1993.

-M. Jesús Moro Almaraz i I. Sánchez Cid, *Nociones básicas de derecho civil*, Tecnos, Madrid, 1999 [NBDC]

Es pot consultar material legislatiu i normatiu a les webs dels diferents ministeris, Cortes Generales, Presidencia del Gobierno, Gencat, Parlament de Catalunya, Tribunal Constitucional, Tribunal Supremo, etc...